ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਆਪਣੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਨੇਜਰ ਰਾਹੀਂ
ਬਨਾਮ
ਐਮ/ਐਸ ਸ਼੍ਰੀ ਗਣੇਸ਼ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਰਾਜਗੁਰੂਨਗਰ
ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਸ਼੍ਰੀ ਲਕਸਮਣ ਦਗਡੂ ਠੀਤੇ ਰਾਹੀਂ
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 837-838 ਦੇ 2022)
ਫਰਵਰੀ 01, 2022

[ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ ਅਤੇ ਅਭੈ ਐਸ. ਓਕਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 : ਧਾਰਾ 34, 37 – ਆਰਬਿਟ੍ਰਲ ਅਵਾਰਡ – ਰੱਦ ਕਰਨਾ – ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਦੋ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ, ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਨ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ – ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ – ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਨੇ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਵੈਧ ਸੀ, ਅਤੇ ਮਾਸਿਕ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਗਿਆ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਦਾਇਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਅਪੀਲ ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਇੱਕ ਆਰਬਿਟ੍ਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਇਹ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ – ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ – ਇੱਕ ਆਰਬਿਟ੍ਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵੈਧ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰਲ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟ੍ਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ – ਅਦਾਲਤ ਆਰਬਿਟ੍ਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਅਵਾਰਡ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦੀ – ਅਦਾਲਤ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਜਬ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਜਾਂ ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ – ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਅਵਧੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਅਵਾਰਡ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ – ਇੱਕ ਆਰਬਿਟ੍ਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦੀ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਵੈਧ ਕਰਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵੀ ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਇਹ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤਾ ਵੱਖਰੇ ਸਮਝੌਤੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ। ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੇ ਮਧਿਅਕਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕਲਾ ਮਧਿਅਕਾਰਤਾ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਇੱਕਲਾ ਮਧਿਅਕਾਰਤਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਮਰੱਥ ਜਾਂ ਅਣਇੱਛੁਕ ਸੀ ਤਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਮਨੋਨੀਤ ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਇੱਕਲਾ ਮਧਿਅਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਮਾਮਲਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਮਧਿਅਕਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਮਧਿਅਕਾਰਤਾ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ) ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ

ਬੀ.ਐਲ. ਪਰਿਹਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕਲਾ ਮਧਿਅਕਾਰਤਾ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ) ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਮਧਿਅਕਾਰਤਾ, ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਲ. ਪਰਿਹਾਰ, ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 32, 33]

1.2 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮਧਿਅਕਾਰਤਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮਨੋਰਜਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ। ਆਪਣੇ ਜਵਾਬੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਲਪਿਕ ਅਰਦਾਸ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ 20% ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਮਧਿਅਕਾਰਤਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ, ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਨਿਬੰਧਿਤ ਲੀਜ਼ ਦੀਦ ਨੂੰ ਨਿਭਾਇਆ ਸੀ, ਜਵਾਬੀ ਮਧਿਅਕਾਰਤਾ ਤੋਂ ਲੀਜ਼ ਦੀਦ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਰੁ.1750/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁ.35,000/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਧਿਅਕਾਰਤਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੁਕਾਇਆ ਗਿਆ ਪੁਰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 39, 40, 41]

1.3 ਇੱਕ ਮਧਿਅਕਾਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਇਹ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਮਧਿਅਕਾਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਧਿਅਕਾਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਵੈਧ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਧਿਅਕਾਰੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਧਿਅਕਾਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 44, 45]

1.4 ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਮਧਿਅਕਾਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਇਨਾਮ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦੀ। ਅਦਾਲਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਮਧਿਅਕਾਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਮਾਨਜਸ ਜਾਂ ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਮਧਿਅਕਾਰੀ ਇਨਾਮ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਭਵ ਵਿਆਖਿਆ ਇੱਕ ਬਿਹਤਰ ਹੋਂਦੀ। [ਪੈਰਾ 46]

1.5 ਮਧਿਅਕਾਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਅਨੁਚਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਮਧਿਅਕਾਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਨਾਲ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ। ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਾਕਤਵਰ ਮਾਲਿਕ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਥੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਵਿਕਲਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮਾਲਿਕ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 57, 58]

1.6 ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਅਵਧੀ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਇਨਾਮ ਮਿਤੀ 04.11.2010 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਧਿਅਕਾਰੀ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਰੁ.1750/- ਤੋਂ ਰੁ.10000/- ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ 10% ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,

ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ 29 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 19 ਸਾਲ ਅਤੇ 11 ਮਹੀਨੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਮ.ਡੀ. ਆਰਮੀ ਵੈਲਫੇਅਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਆਰਗੇਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਸੁਮੰਗਲ ਸਰਵਿਸ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ. (2004) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 619 : [2003] 4 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 385 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਐਸੋਸੀਏਟ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (2015) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 49 : [2014] 13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 895 – ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸੈਂਟਰਲ ਇਨਲੈਂਡ ਵਾਟਰ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰੋਜੋ ਨਾਥ ਗੰਗੂਲੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰ. (1986) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 156 : [1986] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 278 – ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।

ਰਾਹੁਲ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰ. (2015) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 447 : [2015] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 978; ਮੁਕੁੰਦ ਸਰੂਪ ਮਿਸ਼ਰਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ (ਯੂ.ਓ.ਆਈ.) ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰ. (2007) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 536 : [2007] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 825; ਪੀ.ਐਸ.ਏ. ਸਿਕਲ ਟਰਮੀਨਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਓ. ਚਿਦੰਬਰਨਾਰ ਪੋਰਟ ਟ੍ਰੱਸਟ ਟੂਟੀਕੋਰਿਨ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਟ੍ਰਸਟੀਜ਼. (2021) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 4661; ਸਸੰਗਯੋਂਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੋ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਜ਼ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ. (2019) 15 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 131 : [2019] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 522; ਸਤਿਆਨਾਰਾਇਣ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੋ. ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰ. (2011) 15 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 101 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਰਬੋਚਚਤਾ-ਇੱਕ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ, ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ 'ਤੇ ਲੇਖ ਸ੍ਰੀ ਵੀ. ਸੁਧੀਸ਼ ਪਾਈ – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾ ਰੈਫਰੈਂਸ

[2015] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 978 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 15

[2007] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 825 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 20

[2014] 13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 895 ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 42

[2019] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 522 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 50 [2003] 4 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 385 ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 53

[1986] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 278 ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਪੈਰਾ 55

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਤੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 837-838 ਦੇ 2022.

ਬੰਬਈ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 11.09.2015 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਜਿਥੇ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 19 ਦੇ 2013 ਅਤੇ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 39 ਦੇ 2013 ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ ਸੀ।

ਅਮਿਤ ਮਹੇਰੀਆ, ਮਿਸ. ਤਨਿਸਥਾ ਸਿੰਘ, ਅਬਿਨਾਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਮਿਸ. ਨੇਹਾ ਮਾਨਿਕਤਾਲਾ, ਐਮ/ਐਸ. ਮਹੇਰਾਈ & ਕੰਪਨੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਮਿਸਿਜ਼ ਵੀ. ਡੀ. ਖੰਨਾ, ਜਵਾਬੀ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ 11ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਸਤੰਬਰ 2015 ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 19 ਦੇ 2013 ਨੂੰ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 39 ਦੇ 2013 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

3. ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਬਹੁਤ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਤੋਂ 29 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, 20ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਸਤੰਬਰ 2005 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਪਲਾਟ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਲਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਕਹੇ ਗਏ ਪਰਿਸਰ" ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਰਿਟੇਲ ਆਊਟਲੈਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕੇ।

5. ਲੀਜ਼ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਦਰਜ ਕਰਦੀ ਹੈ:-

"1) ……ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਸ੍ਰੀ. ਲਕਸ਼ਮਣ ਦਾਗਦੂ ਠਿੱਟੇ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਹੈ। ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁਣ ਤੱਕ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਢਾਂਚੇ ਜਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਥੇ ਉਸਾਰੇ ਜਾਣਗੇ ਉਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਇਸ ਨੂੰ ਬੋਲਡ ਕਰਨ ਲਈ ਇਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਰਿਸਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ("ਦੇਮਿਸਡ ਪਰਿਸਰ") ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ 29 (ਉੱਨਤੀ ਨੌ) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਰਾਜਗੁਰੂਨਗਰ ਥ੍ਰ. ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਪ. ਸ੍ਰੀ. ਲਕਸ਼ਮਣ ਦਾਗਦੂ ਠਿਤੇ

20 ਸਤੰਬਰ 2001 ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਹੋ ਕੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਯੋਗ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਅਤੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਯਾ ਰੁਪਏ 1750/- (ਰੁਪਏ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਸੱਤ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਹੀ) ਹਰੇਕ ਕੈਲੰਡਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ 15ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

6. ਲੀਜ਼ ਦੇ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ, ਜਿਸਨੂੰ ਇਥੇ "ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ" ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

"2) ਲੀਜ਼ੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੀਜ਼ਰ/ਐਸ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ:

i) ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਯਾ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਰੁਪਏ 1750/- (ਰੁਪਏ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਸੱਤ ਸੌ ਪੰਜਾਹ ਹੀ) ਹੋਵੇਗਾ।

3) ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ 15/04/2005 ਤੋਂ 29 ਸਾਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸਨੂੰ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਰ ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।

...

4.) (e) ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਭਵਨਾਂ ਅਤੇ ਢਾਂਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਨੁਮਤ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣ ਜਾਂ ਵਰਤਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਟਰੋਲ, ਡੀਜ਼ਲ, ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਉਤਪਾਦ, ਤੇਲ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੋਟਰ ਸਾਮਾਨ, ਪੈਟਰੋਲ ਭਰਾਉ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਲੁਬ੍ਰੀਕੇਟਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕਰਨਾ, ਵੇਚਣਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨਾ।

...

(i) ਲੀਜ਼ਰ/ਐਸ ਦੇ ਇਥੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ (ਅਤੇ ਲੀਜ਼ੀ/ਐਸ ਦੇ ਕਹੇ ਗਏ ਡੀਮਾਈਜ਼ਡ ਪ੍ਰੈਮਾਈਜ਼ਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ) ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਜਾਂ ਜਲਦੀ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ੀ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ਰ/ਐਸ ਦੇ ਫਿਕਸਚਰਾਂ ਅਤੇ ਫਿਟਿੰਗਾਂ ਸਮੇਤ ਉਸੇ ਹਾਲਤ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਡੀਮਾਈਜ਼ਡ ਪ੍ਰੈਮਾਈਜ਼ਜ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਉਚਿਤ ਪਹਿਨਾਉ ਅਤੇ ਆਂਸੂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅੱਗ, ਪਾਣੀ, ਭੂਚਾਲ, ਤੂਫਾਨ, ਬਿਜਲੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੌਜ, ਭੀੜ ਜਾਂ ਨਾਕਾਬਲ ਵਿਰੋਧ ਜਾਂ ਹਾਦਸੇ ਦੁਆਰਾ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਉਮੀਦ)। ਸਾਰੇ ਜੋੜ... ਬਦਲਾਅ, ਇੰਸਟਾਲੇਸ਼ਨ, (ਫਿਟਿੰਗਾਂ ਅਤੇ ਫਿਕਸਚਰਾਂ ਜੋ ਇਸ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਦੌਰਾਨ ਲੀਜ਼ੀ ਦੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਡੀਮਾਈਜ਼ਡ ਪ੍ਰੈਮਾਈਜ਼ਜ਼ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੂਲ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ਰ/ਐਸ ਨੂੰ ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਟਾਈਟਲ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਵਰਤਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

...

3) (ਬੀ) ਜੇਕਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਇੱਥੇ ਦਰਜ ਕਿਰਾਯਾ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਜ ਸਾਰੇ ਸਮਝੌਤੇ, ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭਾਗ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਜਾਂ ਵਿਘਨ ਦੇ ਮਾਲਕ/ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਲਕ/ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਜਾਂ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਜਾਂ ਵਿਘਨ ਦੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਜਾਂ ਵਿਘਨ ਦੇ।

...

4(ਅ) ..... ਜੇਕਰ ਇੱਥੇ ਦਰਜ ਕਿਰਾਯਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਇਕ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬਕਾਇਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਾਲਕ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਿਛਲੀ ਹਾਲਤ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਲੈ ਸਕੇ ਬਸ਼ਰਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਥੇ ਸਹਿਮਤ ਅਤੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਤਦ ਤਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦ ਤਕ ਮਾਲਕ/ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਉਲੰਘਣਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ 90 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਠੀਕ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ:
....

...

(ਈ) ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਗ੍ਹਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ, ਟਰਾਂਸਫਰ, ਉਪ-ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇਣ, ਅਧੀਨ-ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇਣ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਛੱਡਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਰਾਜਗੁਰੂਨਗਰ ਦੁਆਰਾ। ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਪ. ਸ੍ਰੀ ਲਕਸ਼ਮਣ ਦਾਦਗੁ ਠੀਤੇ

ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਮ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣਦਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ.

(f) ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਵਪਾਰੀਆਂ, ਏਜੰਟਾਂ, ਲਾਇਸੈਂਸੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ, ਹਟਾਉਣ, ਮੁੜ ਨਿਯੁਕਤ, ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਬਦਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

.....

(n) ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸਹਿਮਤ ਅਤੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 30 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕਹੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਹ ਲੀਜ਼ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਵੀਨੀਕ□ਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਵੀਨੀਕ□ਤ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ, ਸੰਚਾਰ, ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

...

5. ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਦਾਇਤਵ, ਕਾਰਵਾਈ, ਚੂਕ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਮਤਭੇਦ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਇਕਲੌਤੇ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਮਰੱਥ ਜਾਂ ਅਣਇੱਛੁਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਦੇ ਥਾਂ 'ਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਵਜੋਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਧਿਆਂਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ, ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿ ਉਸ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਹਨ, ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਥਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੇ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਵਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੇ ਗਏ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਮਲਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਮਧਿਆਂਤਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਥੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਵਾਰਡ ਅੰਤਿਮ, ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਮਧਿਆਂਤਰ ਮਧਿਆਂਤਰ ਐਕਟ 1940 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟੈਟਿਊਟਰੀ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਹੇ ਗਏ ਪ੍ਰਿਮਿਸਿਜ਼ 'ਤੇ ਲਗਭਗ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਏ ਸਾਈਟ ਰਿਟੇਲ ਆਊਟਲੈਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ। ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਕਹੇ ਗਏ ਰਿਟੇਲ ਆਊਟਲੈਟ ਦਾ ਡੀਲਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਵਿਚਕਾਰ 15ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ 2006 ਨੂੰ ਇੱਕ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

8. ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ:-

“ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਰਿਫਾਇਨਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੋਟਰ ਸਪਿਰਿਟ (ਐਮ.ਐਸ.) ਅਤੇ ਹਾਈ ਸਪੀਡ ਡੀਜ਼ਲ ਆਈਲ (ਐਚ.ਐਸ.ਡੀ.):

ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਪਲਾਟ ਦਾ ਮਾਲਕ/ਲੀਜ਼ੀ/ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਬਣੇ ਸੁਪਰਸਟਰਕਚਰਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ/ਲੀਜ਼ੀ/ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤ ਵਰਣਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਬਣੇ ਢਾਂਚਿਆਂ ਦਾ (ਇਥੇ ਸਮੂਹਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ “ਪ੍ਰਿਮਿਸਿਜ਼” ਕਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਕਹੇ ਗਏ ਪ੍ਰਿਮਿਸਿਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਪੈਰੇਟਸ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜੋ ਦੂਜੀ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਇਥੇ “ਆਊਟਲੈਟ” ਕਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)

ਜਿਥੇ ਡੀਲਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਕਹੇ ਗਏ ਪ੍ਰੀਮਿਸਿਜ਼ 'ਤੇ ਕੁਝ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਖੁਦਰਾ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਆਪਣੇ ਡੀਲਰ ਵਜੋਂ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ ਹਨ।

....

2. ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ 15ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ 2006 ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਅਵਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਤੀਜੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮੰਸ਼ਾ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਨਾ ਕਰ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਰੱਦ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ ਤੋਂ ਸਪਲਾਈਜ਼ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ।

...

4. ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਸਲਾਹ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸੇ ਸ਼ਹਿਰ/ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਾਧੂ ਵਿਕਰੇਤਾ/ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਾਧੂ ਵਿਕਰੇਤਾ/ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਬਿਨਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਆਪੱਤੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਾਧੂ ਵਿਕਰੇਤਾ/ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਕਰੀਆਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਾਧੂ ਵਿਕਰੇਤਾ/ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਕਰੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਂ ਭੱਤਾ ਦਾਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

...

7.(ਅ) ਵਿਕਰੇਤਾ ਇਹ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਏਜੰਟ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਐਕਟ, 1934 ਅਤੇ ਐਕਸਪਲੋਸਿਵਜ਼ ਐਕਟ, 1884 ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੁਬਾਰਾ-ਅਧਿਨਿਯਮਨ ਜਾਂ ਸੋਧ ਦੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਲੋਕਲ ਜਾਂ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਐਕਟਸ, ਕਾਨੂੰਨ, ਵਿਧਾਨਾਂ ਅਤੇ ਬਾਈ-ਲਾਅਜ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਗੇ, ਜੋ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਕਤ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ਼, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਲੋਕਲ ਜਾਂ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਕਟਸ, ਕਾਨੂੰਨ, ਵਿਧਾਨਾਂ ਅਤੇ ਬਾਈ-ਲਾਅਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰੇਕ ਮੰਗ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨਗੇ। ਜੇਕਰ ਵਿਕਰੇਤਾ, ਉਸਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਅਤੇ ਏਜੰਟਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈਜ਼ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਸੁਵਿਧਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਚੇ।

ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਐਕਟ

(b) ਵਪਾਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ, ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਏਜੰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਗਰ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ, ਨਿਯਮ, ਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਬਾਈ-ਲਾਅ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਖਿਲਾਫਵਰਜੀ ਲਈ ਵੀ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਸਾਮਾਨਤਾ ਦੇ, ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਐਕਟ, ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਐਕਟ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ ਐਕਟ, ਫੈਕਟਰੀਆਂ

ਐਕਟ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਾਰਵਜਨਿਕਤਾ ਦੇ ਬਿਨਾਂ। ਬਾਰੂਦ ਐਕਟ, 1884 ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਐਕਟ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਯਮ, ਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਬਾਈ-ਲਾਅ ਅਧੀਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਦੇ ਭੰਡਾਰਣ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੇਵਕਾਂ, ਕਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਵਪਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

...

8(e) ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਿਮਿਸਿਜ ਸਮੇਤ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸਜਾਵਟ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਲਈ, ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੈਅ ਅਤੇ ਵਸੂਲੀ ਜਾਂ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਆਪਣੀ ਇਕਾਂਤ ਵਿਵੇਕ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪਿਛਲੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਅਤੇ ਹਰ ਵੇਲੇ ਇਸ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ...

8(j) ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਿਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਿਮਿਸਿਜ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰਿਮਿਸਿਜ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰਿਮਿਸਿਜ (ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਖਾਲੀਕਰਨ) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ।

10. ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਅਤੇ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀ ਮੂਲ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 'ਡੀਲਰ ਇੱਥੇ ਸਹਿਮਤ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਇਤਵ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੋਡਕਟ ਦੀਆਂ ਨਿਮਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣਾ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ: ਉਤਪਾਦਾਂ ਮਾਤਰਾ

ਐਮ.ਐਸ. (ਪੈਟਰੋਲ) 30 ਕੇ.ਐਲ.ਐਸ.

ਐਚ.ਐਸ.ਡੀ. 150 ਕੇ.ਐਲ.ਐਸ.

ਮੋਟਰ ਆਇਲ/ਗ੍ਰੀਜ਼ ਕੇ.ਐਲ./ਕੇ.ਜੀ.

ਹੋਰ ਉਤਪਾਦ ਜਿਵੇਂ ਕਿ.

ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਹ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮਾਤਰਾਵਾਂ/ਵਿਕਰੀ ਟਾਰਗੇਟਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧੇ। ਹਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਧ 'ਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਜਾਏ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਸੋਧੇ ਗਏ ਅੰਕੜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ। ਇਹ ਵੀ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਡੀਲਰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਛੇ ਲਗਾਤਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ, ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਛੂਟ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

...

15. ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ 'ਤੇ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਤੁਰੰਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਪਲਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿਮਿਸਿਜ਼ ਤੋਂ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਸਮੇਂ ਅਵਧੀ ਜਾਂ ਅਵਧੀਆਂ ਲਈ ਜਿਤਨੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਲੱਗੇ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਰੋਕ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਪਲਾਈਆਂ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਉਪਾਯ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਜੱਜ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਕੀ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਰੋਕ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਪਲਾਈਆਂ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹ□ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

...

17. .....ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਪਣਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਤਪਾਦਾਂ ਅਤੇ ਡੀਲਰ ਕੋਲ ਪਏ ਉਤਪਾਦਾਂ ਲਈ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਉਪਾਯ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਰਾਇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਡੀਲਰ ਉੱਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਉਤਪਾਦ ਦੂਸ਼ਿਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮਿਲਾਵਟੀ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਉਤਪਾਦ ਨਿਰਧਾਰਨ/ ਦੂਸ਼ਣ/ ਮਿਲਾਵਟ

ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮਿਲਾਵਟ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਜਾਂ ਏਜੰਟਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਚੂਕ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਦੂਸ਼ਿਤ/ਮਿਲਾਵਟੀ ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਤੇ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦਾ।

ਭੁਗਤਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ

...

21. ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਵਪਾਰੀ ਖੁਦ (ਜੇ ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇ) ਜਾਂ ਵਪਾਰੀ ਫਰਮ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਭਾਗੀਦਾਰ (ਜੇ ਵਪਾਰੀ ਇੱਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਫਰਮ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਦੋ ਭਾਗੀਦਾਰ ਹੋਣ) ਜਾਂ ਵਪਾਰੀ ਫਰਮ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਭਾਗੀਦਾਰ (ਜੇ ਵਪਾਰੀ ਇੱਕ ਫਰਮ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਗੀਦਾਰ ਹੋਣ) ਜਾਂ ਵਪਾਰੀ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਦਫਤਰ ਧਾਰੀ / ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰ (ਜੇ ਵਪਾਰੀ ਇੱਕ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਹੋਵੇ) ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ/ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਜੇ ਵਪਾਰੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਕੰਪਨੀ ਹੋਵੇ), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਸ਼ਿਪ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਫਰਮ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ 'ਬੇਨਾਮੀ' ਜਾਂ ਕਿਸੇ 'ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ' ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਥ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

42. ਵਪਾਰੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵਫਾਦਾਰੀ, ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ(ਆਂ) ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਭਿਆਸਾਂ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਪਾਰੀਸ਼ਿਪ ਦੇ ਉਚਿਤ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਸਾਰੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ, ਹਦਾਇਤਾਂ, ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ। ਵਪਾਰੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ/ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਨਿਯਮ, ਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਵੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਐਕਸਪਲੋਸਿਵਜ਼ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ।

43. ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਜਾਂ ਸੇਵਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਿਮਿਸਿਜ਼ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਰਿਟੇਲ ਆਊਟਲੈਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਇੰਸਪੈਕਟ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਬੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰਤ

ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਵੌਇਸਾਂ/ ਕੈਸ਼ ਮੇਮੋ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਖਰੀਦਾਂ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਰਸੀਦਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਹੋਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡੀਲਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ।

ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਤੁਰੰਤ ਸਮਾਪਤੀ

...

45. ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਨ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ:-

ਤੁਰੰਤ ਸਮਾਪਤੀ

a) ਜੇਕਰ ਡੀਲਰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ, ਹਾਲਤ, ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਅਤੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਚੂਕ ਕਰੇਗਾ,...

...

ਮਧਿਆਂਤਰਣ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ) ਦੇ ਇਕੱਲੇ ਮਧਿਆਂਤਰਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਖੁਦ ਨੂੰ ਮਧਿਆਂਤਰਣ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮਧਿਆਂਤਰਣ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਮਧਿਆਂਤਰਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਐਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮਧਿਆਂਤਰਣ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ।"

9. ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤਾ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਸਮਝੌਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 2005 ਤੋਂ 29 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਵਧੀ ਲਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਤੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤਾ 15 ਨਵੰਬਰ 2006 ਤੋਂ 15 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਅਵਧੀਆਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦੂਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

10. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਕਤ ਪ੍ਰਿਮਿਸਿਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਪ-ਲੀਜ਼, ਅਸਾਈਨ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦਿੱਤੀ। ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਉਕਤ ਪ੍ਰਿਮਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡੀਲਰਾਂ, ਏਜੰਟਾਂ, ਲਾਇਸੈਂਸੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ, ਹਟਾਉਣ, ਮੁੜ-ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ, ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ, ਭਾਵ, ਜਵਾਬਦੇਹ।

11. ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤਾ ਸਹਿਜ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਯੋਗ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ 29 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਵਧੀ ਲਈ ਸੀ। ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(b) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਰਾਇਆ ਅਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਉਹ ਉਕਤ ਪ੍ਰਿਮਿਸਿਜ਼ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਘਨ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ਆਂ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ/ਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ।

12. ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਖਰਾਪਣ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਉਕਤ ਪ੍ਰੀਮਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਸੀ।

13. ਜਦੋਂ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਕੋਲ ਪੰਚਾਇਤੀ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਇੱਕਲਾ ਪੰਚਾਇਤੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਮਰੱਥ ਜਾਂ ਅਣਇੱਛੁਕ ਸੀ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਇੱਕਲੀ ਪੰਚਾਇਤੀ, ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਨੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ) ਦੀ ਇੱਕਲੀ ਪੰਚਾਇਤੀ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਖੁਦ ਪੰਚਾਇਤੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

14. ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਮਾਮਲਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪੰਚਾਇਤੀ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ) ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਰਜਿਤ ਸੀ।

15. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਮਾਧਵੀ ਦੀਵਾਨ,
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਰਾਹੁਲ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤਾ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਡੀਲਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਆਉਟਲੈਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿਮਾਗੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

16. ਰਾਹੁਲ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਉੱਪਰੋਕਤ), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:-

“18. ਅਸੀਂ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੇ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਸਬਲੈਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਰਹੇਗਾ ਤਦ ਤੱਕ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ:

“2. ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕਰਨ, ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਇੱਕਲੇ ਅਤੇ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਸਜਾਵਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਅਤੇ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਸਜਾਵਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੱਕ, ਟਾਈਟਲ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਸਬ-ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਟੈਨੈਂਟ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਸਜਾਵਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਿੱਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਖਾਸ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ 14ਵੇਂ ਦਿਨ ਮਈ, 2002 ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਅਵਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਖਤਮ

ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮਨਸ਼ਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੇ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰੱਦ ਅਤੇ ਮਨਸੂਖ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਪਰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 56 ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ।

***

ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਵਿਕਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੋਰ ਡੀਲਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਲੱਗੇ। ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਵਿਕਰੀਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਜਾਂ ਭੱਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ।"

ਇੱਥੇ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸਮਝੌਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀਹਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਤੁਰੰਤ ਸਮਝੌਤਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸ਼ਰਤਾਂ ਕਈ ਹਨ। ਸੰਪੂਰਣਤਾ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ:

"(ਐਚ) ਜੇਕਰ ਡੀਲਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ/ਸਟੋਰੇਜ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਉਣੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

(ਆਈ) ਜੇਕਰ ਡੀਲਰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨਾਲ ਮਿਲਾਵਟ ਜਾਂ ਤੋੜ-ਮਰੋੜ ਕਰੇਗਾ।"

20. ਉਪਰੋਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਾਫ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਫ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲੀਜ਼ੀ ਹੇਠ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਸੀ, ਭਾਵ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ। ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਖਤਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਜੇਕਰ ਲੀਜ਼ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾਲ ਹੀ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਨਾਲ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦੀ। ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੁੰਦ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮਿਸ਼ਰਾ [(2007) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 536] ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਸਰ ਖਾਲੀ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਯਾ ਤਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਡੀਲਰ ਰਾਹੀਂ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅੜਚਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮਾਸਿਕ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇੱਕ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਦਲੀਲ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਲਈ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਨੁਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਣਗੇ।"

17. ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 17ਵੀਂ ਅਪ੍ਰੈਲ 2008 ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੁਟੀਨ ਨਿਰੀਖਣ ਦੌਰਾਨ ਰਿਟੇਲ ਆਊਟਲੈਟ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਬੰਧੀ ਕੁਝ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਡੀਲਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

18. 17 ਅਪ੍ਰੈਲ 2008 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਆਊਟਲੈਟ ਤੋਂ

ਹੋਰ ਵਿਕਰੀ ਨਾ ਕਰੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 18 ਅਪ੍ਰੈਲ 2008 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂ ਨਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਡਿਸਿਪਲਿਨ ਗਾਈਡਲਾਈਨਜ਼ (ਐਮ.ਡੀ.ਜੀ.) 2005 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਸੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਤੇਲ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

19. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਰਿਟੇਲ ਆਊਟਲੈਟ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਵੀ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। 21 ਅਪ੍ਰੈਲ 2008 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਸ਼ੋ ਕਾਜ਼ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ।

20. 20 ਅਗਸਤ 2008 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਰਿਟੇਲ ਆਊਟਲੈਟ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਹਿਸਾਬ ਵੀ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ।

21. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ 20 ਅਗਸਤ 2008 ਦੀ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। 17 ਜੁਲਾਈ 2009 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

22. 24 ਅਗਸਤ 2009 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਮਧਿਆਂਤਰਣ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਕਿਰਿਆ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ) ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

23. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ) ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਲ. ਪਰਿਹਾਰ ਨੂੰ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ, 9 ਨਵੰਬਰ 2009 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ।

24. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਅੱਗੇ ਆਪਣੀ ਦਾਵਾ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਨਾਲ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਬੇਨਤੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦਾ ਮਾਸਿਕ ਕਿਰਾਇਆ Rs.35,000/- ਤੋਂ ਹਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ 20% ਵਾਧੂ ਹੋ ਜਾਵੇ।

25. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਵਾ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। ਆਪਣੀ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ: - "2. ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ Rs.45,28,000/- ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਾਲਾਨਾ 15% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਹਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ 20% ਵਾਧੇ ਦੀ ਹੋਰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਦਾਵੇਦਾਰ ਦੀਆਂ ਇਹ ਵਿਕਲਪਿਕ ਬੇਨਤੀਆਂ ਇਸ ਮਧਿਆਂਤਰਣ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।"

xxx xxx xxx

"9. ... ਕਿਰਾਯਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਰਾਯਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੇ 2005 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੁ.1750/- ਨਿਯਮਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਐਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਇਸ ਦਾਵੇ ਦੀ ਫਾਇਲਿੰਗ ਤੱਕ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੇ ਇਸ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪਿੱਛੋਂ ਆਇਆ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ ਉਠਾਇਆ ਹੈ।"

xxx xxx xxx

"29. ਦਾਵੇਦਾਰ ਦੀਆਂ ਪੈਰਾ 34(b)(I)(II) ਵਿੱਚ ਵਿਕਲਪਿਕ ਅਰਦਾਸਾਂ ਮਧਿਆਚਾਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਧਿਆਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਰੁ.45,28,000/- ਦੀ ਰਕਮ 15% ਸਾਲਾਨਾ ਬਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਵੇ ਦੀ ਫਾਇਲਿੰਗ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਤੱਕ ਦੇਣ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕਹੇ। ਦਾਵੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਮਾਣਯੋਗ ਮਧਿਆਚਾਰੀ ਤੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਗਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦਾਵੇਦਾਰ ਦੀਆਂ ਵਿਕਲਪਿਕ ਅਰਦਾਸਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹਨ।"

"26. ਸਿੱਖਿਅਤ ਮਧਿਆਚਾਰੀ ਅੱਗੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਉੱਠੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਸਨ:-

"...3. ਕੀ ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੇ ਐਮ.ਡੀ.ਜੀ. ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ 15.11.2006 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਦਾਵੇਦਾਰ ਮੁੜ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ?" 4. ਕੀ 20.08.2009 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਸਮਾਪਤੀ ਪੱਤਰ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਵੈਧ ਅਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ?

5. ਕੀ ਦਾਵੇਦਾਰ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਖਿਲਾਫ ਰੁਪਏ 45,28,000/- ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਲਈ ਆਦੇਸ਼/ਫੈਸਲਾ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ?

6. ਕੀ ਇਸ ਮਧਿਆਸਥ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਮਾਸਿਕ ਲੀਜ਼ ਰੈਂਟ ਨੂੰ ਰੁਪਏ 1750/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਤੋਂ ਰੁਪਏ 35,000/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਹਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ 20% ਵਾਧਾ ਨਾਲ?

7. ਕੀ ਦਾਵੇਦਾਰ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮਾਸਿਕ ਲੀਜ਼ ਰੈਂਟ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਰੁਪਏ 1,750/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਤੋਂ ਰੁਪਏ 35,000/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਤੱਕ ਹਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ 20% ਵਾਧਾ ਨਾਲ?"

27. ਸਿੱਖਿਅਤ ਮਧਿਆਸਥ ਨੇ 04.11.2010 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:-

"ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 2, 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਬਾਰੇ ਖੋਜ

...ਮੈਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੇ 15.11.2006 ਦੀ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਐਮ.ਡੀ.ਜੀ 2001 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ 20.08.2008 ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਟਰਮੀਨੇਸ਼ਨ ਲੈਟਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵੈਧ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਬਾਰੇ ਖੋਜ

ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੇ ਰੁਪਏ 45,28,000/- ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਦਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਵੀ ਰਿਟੇਲ ਆਊਟਲੈਟ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਰੁਪਏ 57,00,000/- ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਐਮ.ਡੀ.ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਾਖ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਠਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ। ਗੰਭੀਰ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾਵਾਂ ਕਾਰਨ, ਦਾਵੇਦਾਰ ਦੀ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਰੁਪਏ 45,28,000/- ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਬਿਆਜ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 6 ਅਤੇ 7 ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਬਾਰੇ ਖੋਜ

ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਰਿਟੇਲ ਸੇਲਜ਼) ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਖਤਮੀ ਨੂੰ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਲੀਜ਼ ਰੈਂਟ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਜੀਵਨ ਯਾਪਨ ਲਈ। ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਉੱਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਸੀ ਕੇਵਲ ਰੁਪਏ 1,750/- ਮਾਸਿਕ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਦੀ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਲਾਟ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਮਾਸਿਕ ਆਮਦਨ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਦਾਵੇਦਾਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ “ਓ”) ਅਤੇ ਦਾਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸ੍ਰੀ ਬਾਜੀਰਾਵ ਜਾਧਵ ਦੀ ਮਿਸਾਲ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ “ਪੀ”) ਨੂੰ ਦਾਵੇਦਾਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦਰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਬਾਜੀਰਾਵ ਜਾਧਵ ਅਤੇ ਦਾਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗੱਲਬਾਤ ਨਾਲ। ਦਾਵੇਦਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 20.09.2005 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਬੱਧ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਮਧਿਆਸਥ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਤੋਂ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹਨ। ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਦੀ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਰੈਂਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾ

ਇਨਾਮ

1. ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 20.08.2008 ਵੈਧ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਦਾਵੇਦਾਰ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਉੱਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹੈ। ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

2. ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੂੰ 45,28,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਦਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਬਿਆਜ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

3. ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਸਿਕ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਇਆ ਰੁਪਏ 1750/- ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ 10000/- ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ 10% ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅਵਧੀ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਉਸ ਅਵਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਖਬਰਾਂ ਦੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ 6.7.2005 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਇਨਾਮ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਮਧਿਆਸਤਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਇਨਾਮ ਨੂੰ 4.11.2010 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ।"

28. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਿਵਲ ਮਿਸਕ. ਅਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 115 ਦੀ 2011 ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਧਿਆਸਤਾ ਅਤੇ ਸੁਲਹ ਐਕਟ, 1996, ਜਿਸਨੂੰ ਅਗੇ "1996 ਦਾ ਐਕਟ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਵਿੱਚ ਕਿਹੇ ਗਏ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਣੇ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਾਸ ਆਪੱਤੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੁਣੇ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ।

29. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਉਂਟਰ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

30. 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ, 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ I ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤਬ ਤੱਕ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਭਾਗ I ਵਿੱਚ ਮੁਹੱਈਆ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

31. ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ I ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 34 ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦੀ ਹੈ:

“34. ਮਧਿਆਸਤਾ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ।—(1) ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਧਿਆਸਤਾ ਇਨਾਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ

ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

(2) ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਮਧਿਆਸਤਾ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ—

(ਅ) ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਪਾਰਟੀ ਸਬੂਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਵੇ ਕਿ

(i) ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਅਯੋਗਤਾ ਅਧੀਨ ਸੀ; ਜਾਂ

(ii) ਮਧਿਆਸਤਾ ਸਮਝੌਤਾ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ; ਜੇਕਰ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ; ਜਾਂ

(iii) ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਧਿਆਸਤਾ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਜਾਂ ਮਧਿਆਸਤਾ ਦੀ (iv) ਮਧਿਆਸਤਾ ਇਨਾਮ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਮਧਿਆਸਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਧਿਆਸਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਜੇਕਰ ਮਧਿਆਨਹਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਧਿਆਨਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਆਫ ਮਧਿਆਨਹਿਤ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਧਿਆਨਹਿਤ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਹਨ; ਜਾਂ

(v) ਮਧਿਆਨਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਰਚਨਾ ਜਾਂ ਮਧਿਆਨਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝੌਤਾ ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹਟ ਸਕਦੀਆਂ, ਜਾਂ, ਅਜਿਹਾ ਸਮਝੌਤਾ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਸ ਭਾਗ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਜਾਂ

(iii) ਇਹ ਨੈਤਿਕਤਾ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮੌਲਿਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਹੈ।] ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 2.—ਸੰਦੇਹ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਪਰਖ ਕਿ ਕੀ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮੌਲਿਕ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।]

[(2-ਏ) ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਮਧਿਆਨਤਰਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਏ ਮਧਿਆਨਤਰ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲੱਗੇ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਪਸ਼ਟ ਅਵੈਧਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਵਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।]

32. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤਾ ਵੱਖਰੇ ਸਮਝੌਤੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ। ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੀ ਮਧਿਆਨਤਰਤਾ ਵੱਲ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਕਲੌਤਾ ਮਧਿਆਨਤਰਕਾਰ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਇਕਲੌਤਾ ਮਧਿਆਨਤਰਕਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਮਰੱਥ ਜਾਂ ਅਣਇੱਛੁਕ ਸੀ ਤਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਇਕਲੌਤਾ ਮਧਿਆਨਤਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵੱਲ ਸੰਦਰਭਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ, ਤਾਂ ਮਾਮਲਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਮਧਿਆਨਤਰਤਾ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ।

33. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਮਧਿਆਨਤਰਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ) ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਲ. ਪਰਿਹਾਰ ਨੂੰ ਇਕਲੌਤਾ

ਮਧਿਆਨਤਰਕਾਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਮਧਿਆਨਤਰਕਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਲ. ਪਰਿਹਾਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ) ਨੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

34. ਮਧਿਆਨਤਰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਹਦ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਮਧਿਆਨਤਰਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਮਧਿਆਨਤਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਮਧਿਆਨਤਰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34(2)(ਏ)(iv) ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਧਿਆਨਤਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਧਿਆਨਤਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਰਚਨਾ ਜਾਂ ਮਧਿਆਨਤਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 20ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ, 2005 ਦੀ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

35. 29 ਜਨਵਰੀ 2013 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ, ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ-3, ਪੁਣੇ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਾਉਂਟਰ ਆਪੱਤੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਕਲੋਜ਼ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ, "ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ 6.7.2005 ਨੂੰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਵਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ" ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਨਾਲ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਅਨਿਆਇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਬਲਕਿ ਮਧਿਆਸਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਧਿਆਸਤਾ ਨੇ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਰੁ. 10,000/- ਤੋਂ ਹਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ 10% ਵਾਧੂ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਧਿਆਸਤਾ ਦਾ ਇਹ ਦਾਇਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ 19 ਸਾਲ ਅਤੇ 11 ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦੇਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਅਨੁਸਾਰ।

36. ਜਵਾਬੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੋਵੇਂ ਨੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 37 ਅਧੀਨ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੁਣੇ ਦੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ-3 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ।

"10. ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਵਿਵਾਦ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇਹ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਮਧਿਆਸਤਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੱਜ ਨੇ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਅਵਧੀ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਧਿਆਸਤਾ ਅੱਗੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਵੱਲੋਂ 29 ਸਾਲ ਅਤੇ 11 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 19 ਸਾਲ ਅਤੇ 11 ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਰੁ.1,750/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਦਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੇ ਲੰਬੀ ਅਵਧੀ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਦਾ ਕੋਈ ਦਾਇਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਹਦ ਤੱਕ, ਦਾਵੇਦਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ "2" ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਮਧਿਆਸਤਾ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 39 ਦੇ 2013 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਧਿਆਸਤਾ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 19 ਦੇ 2013 ਨੂੰ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਧਿਆਸਤਾਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਧਿਆਸਤਾਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਧਿਆਸਤਾਕਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਲ. ਪਰਿਹਾਰ, ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ) ਦੁਆਰਾ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ

ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ:-

“9. ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਧਿਆਸਤਾਕਾਰ ਅੱਗੇ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦਾਵੇਦਾਰ ਨੇ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਲ. ਪਰਿਹਾਰ ਨੂੰ ਮਧਿਆਸਤਾਕਾਰ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।”

ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸੀ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਮਰੱਥਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾਵੇਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਅਣਗੌਲਿਆ।

ਆਪਣੇ ਜਵਾਬੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 20% ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਰੁ.35,000/- ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਵਿਕਲਪਿਕ ਅਰਦਾਸ ਮਧਿਆਸਤਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ, ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਲੀਜ਼ ਦੀਦ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਮਧਿਆਸਤਾਕਾਰ ਤੋਂ ਲੀਜ਼ ਦੀਦ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਸਕਦਾ।

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਾਸਿਕ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਰੁ.1750/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਤੋਂ ਰੁ.3,500/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਧਿਆਸਤਾਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਸੀ (ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ.6) ਜੋ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਪੁਰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

42. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਸੋਸੀਏਟ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ2SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਪ੍ਰਸੇਨਜੀਤ ਕੇਸਵਾਨੀ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ, ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਅਵਾਰਡ ਜੋ ਕਿ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ I ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਿਤ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ 34(2) ਅਤੇ (3) ਅਧੀਨ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਦਾਲਤ ਜਦੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਅਧੀਨ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਵਿਚਾਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਝਾਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸਿਵਾਏ ਜਦੋਂ ਅਵਾਰਡ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 34(2)(b)(ii) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

43. ਐਸੋਸੀਏਟ ਬਿਲਡਰਜ਼ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅੰਤਰਾਲ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ: -

(i) ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ, ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ।

(ii) ਜਦੋਂ ਮਧਿਆਂਤਰੀ/ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਆਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ।

(iii) ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ।

(iv) ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਅਤਾਰਕਿਕ ਜਾਂ ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਹੋਵੇ।

(v) ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਲਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ 1996 ਦੇ

ਐਕਟ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ।

(vi) ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅੰਤਰਾਤਮਾ ਨੂੰ ਝਟਕਾ ਦੇਵੇ।

44. ਇੱਕ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ।

45. ਪਰ, ਇਕ ਕਰਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਕ ਕਰਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਮਧਿਅਕਾਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਕ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਨਿਰਣੈ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਕਰਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਮਧਿਅਕਾਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਵੈਧ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮਧਿਅਕਾਲੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਕ ਕਰਾਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।

46. ਅਦਾਲਤ ਇਕ ਮਧਿਅਕਾਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦੀ। ਅਦਾਲਤ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕ ਮਧਿਅਕਾਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਇਕ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਜਾਂ ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਇਕ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਮਧਿਅਕਾਲੀ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਹੋਰ ਸੰਭਵ ਵਿਆਖਿਆ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦੀ।

47. ਐਸੋਸੀਏਟ ਬਿਲਡਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਕ ਕਰਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕ ਅਵਾਰਡ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਅਵਧੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਸੋਸੀਏਟ ਬਿਲਡਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਧਿਅਕਾਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇਕ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਿਰਣੈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੀ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਉਹ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਇਕ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਝਾਤ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

48. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਅਵਧੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਅਵਾਰਡ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਮਧਿਅਕਾਲੀ ਦੇ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ) ਦੁਆਰਾ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

49. ਜੋ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ 15ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2005 ਤੋਂ 29 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਪਲਾਟ ਦੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੁ.1750 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਰਿਟੇਲ ਆਊਟਲੈਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਭਲੀਭਾਂਤ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਮਧਿਅਕਾਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਵੀ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕ ਵੈਧ ਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।

50. ਸਸੰਗਯੋਂਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਜ਼ ਅਥਾਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ.) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"76. ਪਰ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ “ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮੂਲ ਧਾਰਨਾਵਾਂ” 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਦਲੀਲ ਦੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਧਾਰ ਸਿਰਫ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਾਧਾਰਣ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ

ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਤੀਤ ਨਿਆਂ ਦੇ ਮੂਲ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਚੌਂਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫਾਰਮੂਲਾ ਫਰਵਰੀ 2013 ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਿਹਾ - ਫਿਰ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੱਤਰਾਲਾ ਦੇ ਇਕਤਰਫਾ ਬਦਲਾਅ ਕਾਰਨ 1993-1994 ਤੋਂ 2004-2005 ਤੱਕ ਬੇਸ ਇੰਡੈਕਸਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਮਝੌਤੇ ਅ ਹੋਰ, ਇੱਕ ਜੋੜਨ ਕਾਰਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕਤਰਫਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਰਕੁਲਰ, ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ, ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਬੰਧਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਸਰਕੁਲਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੱਦ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਇਹ ਉੱਤਰਜੀਵੀ/ਹਲਫਨਾਮਾ ਨਾ ਦੇਣ ਕਿ ਸਰਕੁਲਰ ਅਧੀਨ ਕੀਮਤ ਸੋਧ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੇਵਲ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹਾ ਉੱਤਰਜੀਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕੁਲਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਮਤ ਅਵਾਰਡ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਇੱਕਤਰਫਾ ਸਰਕੁਲਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨਾਲ ਬਦਲ ਕੇ ਜੋ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਨਿਆਂ ਦਾ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਕਿਸੇ ਇੱਕਤਰਫਾ ਜੋੜ ਜਾਂ ਸੋਧ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਇੱਕ ਅਣਇੱਛੁਕ ਪਾਰਟੀ ਉੱਤੇ ਥੋਪਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਨਾ ਹੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੌਦੇ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਜਿਹਾ ਆਚਰਣ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅੰਤਰਾਤਮਾ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜ ਦੇਵੇਗਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ; ਅਸੀਂ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਆਧਾਰ ਕੇਵਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਾਧਾਰਣ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੀ ਗਈ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਝਗੜੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

51. ਵਿੱਚ ਪੀ.ਐਸ.ਏ. ਐਸ.ਆਈ.ਸੀ.ਏ.ਐਲ. ਟਰਮੀਨਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਓ. ਚਿਦੰਬਰਨਾਰ ਪੋਰਟ ਟਰੱਸਟ ਟੂਟੀਕੋਰਿਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਸੰਗਯੋਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

“87. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਸੰਗਯੋਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਦਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਇੱਕ ਇਕਪਾਸ਼ੀ ਜੋੜ ਜਾਂ ਬਦਲਾਅ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਣਇੱਛੁਕ ਪਾਰਟੀ ਉੱਤੇ ਥੋਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਕੰਮ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖਣਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਉਹ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅੰਤਰਆਤਮਾ ਨੂੰ ਝਿੰਜੋੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਅਪਵਾਦਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।”

52. ਪੀ.ਐਸ.ਏ. ਸਿਕਲ ਟਰਮੀਨਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਧਿਆਂਤਰ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਉਸ ਕੋਲ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।

53. ਪੀ.ਐਸ.ਏ. ਸਿਕਲ ਟਰਮੀਨਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਐਮ.ਡੀ. ਆਰਮੀ ਵੈਲਫੇਅਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਆਰਗੈਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਸੁਮੰਗਲ ਸਰਵਿਸ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਐਕਸ ਦੇਬਿਤੋ ਜਸਟੀਸੀਆਈ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਰਤ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

54. ਸਤਿਆਨਾਰਾਇਣ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਦਰ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਉੱਚ ਦਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਦਰ ਤੋਂ ਉੱਚ ਦਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਗਈ।

55. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸੈਂਟਰਲ ਇਨਲੈਂਡ ਵਾਟਰ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰੋਜੋ ਨਾਥ ਗੰਗੁਲੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਕੇਸਵਾਨੀ ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

56. ਬ੍ਰੋਜੋ ਨਾਥ ਗੰਗੁਲੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ, ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਤੇ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਥਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨਤਾ ਨਾਇੰਸਾਫ਼ੀਪੂਰਣ, ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

57. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਾਇੰਸਾਫ਼ੀਪੂਰਣ ਸੀ ਅਤੇ ਅਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

58. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਨਾਲ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ। ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੀਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਾਕਤਵਰ ਮਾਲਿਕ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿੱਥੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਮਾਲਿਕ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਛੋਟਾ ਵਿਕਲਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

59. ਇਹ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਲਈ ਮਿਸਾਲ ਹੈ ਜੋ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਾਹਰ, ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਲੇਖਕ ਵੀ. ਸੁਧੀਸ਼ ਪਾਈ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ "ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਯੂਕਲਿਡ ਦੇ ਸਿਦ੍ਧਾਂਤਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਨਿਆਇਕ ਉਚਾਰਣ/ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੈਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੀ ਚਰਚਾ 'ਤੇ ਉਤਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਚਰਚਾ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ। ਜੱਜ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਿਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।"

60. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਲਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

61. ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਤੀ 04.11.2010 ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਮਧਿਅਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਸਿਕ ਲੀਜ਼ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਰੁ. 1750/- ਤੋਂ ਰੁ. 10000/- ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ 10% ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਸਰਦਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਮਧਿਅਕਰਤਾ ਨੇ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ 29 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 19 ਸਾਲ ਅਤੇ 11 ਮਹੀਨੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਤੇ ਅਮਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ
(ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ : ਇਰਮ ਜਾਨ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)

ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate